

www.e15.cz

e15

Baudiš z Avastu staví léčebnu závislostí

Spoluzakladatel softwarové firmy Pavel Baudiš, investor do nemovitostí Ivan Bubeníček a adiktolog Petr Popov budují sanatorium, které klientům nabídne anonymitu.

více na straně 4

foto e15 Michaela Szkanderová

System pozná smyšlené faktury. Finanční správa se naučí číst z velkých dat

Nový informační systém, který budou mít správci daní k dispozici od roku 2026, umožní vytvářet předvyplněná daňová přiznání i odhalovat, že se daňový subjekt chová jinak než ostatní na trhu, říká šéfka Finanční správy Simona Hornochová.

rozhovor na stranách 2-3

Z dluhopisů mohou zbýt jen cáry papíru

Trh firemních dluhopisů se rozjel nebezpečným tempem. Za osm měsíců firmy daly na trh dvě stovky emisí. Někteří emitenti tím ale řeší splácení dluhopisů předchozích.

více na straně 6

Válka v Gaze si vyžádá tisíce obětí

Izraelský cíl v podobě zničení teroristické organizace Hamás nelze uskutečnit bez nasazení pěchoty. I obávané tanky Merkava budou při boji ve městě zranitelné. Zahynout mohou tisíce lidí.

analýza na stranách 8-9

Akcie na černých listinách bank

Penzijní fondy a banky se ve svých portfoliích nejčastěji vyhýbají cenným papírům firem, jejichž podnikání negativně dopadá na životní prostředí.

více na straně 7

přečtěte si speciál | FIREMNÍ FLOTILA

9 771803 454307 2 3 9 3 4

/ ROZHOVOR /

Díky novému systému poznáme, když se plátce daní chová zvláštně, říká šéfka Finanční správy

Jan Novotný

Někdy se jí říká „paní EET“. Z pozice náměstkyně Andreje Babiše pro daně Simona Hornochová v minulosti zaváděla elektronickou evidenci tržeb, která s nástupem Fialovy vlády definitivně skončila. Letos se vlivná daňová poradkyně vrátila po letech do služeb státu, a to rovnou do funkce generální ředitelky Finanční správy. Mimo jiné má za úkol uvést do provozu nový informační systém, který by měl zefektivnit a zjednodušit výběr daní. „Nové systémy už dokážou odhalit, když si někdo doma uměle vytváří faktury, protože potřebuje navýšit náklady. Podle zastoupení číslic na falešných fakturách lze jednoduše poznat, že údaje nevznikly přirozeně. Na výsledky zpracování velkých datových souborů je radost se dívat,“ říká.

Když jste přicházela do této kanceláře, říkála jste, že vnášíte do Finanční správy novou filozofii. Chcete spíše pomáhat daňovým poplatníkům, aby správně zaplatili daně, než je podezírat, že něco nezaplatili. Jak se to konkrétně projevuje?

Ano, chceme více pomáhat poplatníkům a informovat je o všech změnách, které se v oblasti daní dějí. Když zaměříme kontroly na konkrétní téma, řekneme jasně, že se chystá kontrola. Chceme tím dát poplatníkům šanci přehodnotit jejich chování vůči daňovým povinnostem, ne je za každou cenu nachytat. Ale musí to být vyrovnané. Stále tady máme například zásadní oblast DPH a podvodů s ní souvisejících, kde takové pomáhání naopak může vést k tomu, že Česká republika bude přicházet o peníze. Tady musíme být důslední a bránit zájmy státu.

K lepšímu výběru daní a jejich jednodušší platbě vám má pomoci nový informační systém nDIS, který by měl být částečně k dis-

foto e15 Michaela Szkanderová

pozici už do roku 2026. Jak přesně by mohl pomoci eliminovat daňové úniky?

Když budeme mít nový informační systém, budeme schopní nejen nabídnout elektronic-

“
Já jsem se samozřejmě také setkala s tím, že řada podniků teď funguje „cash only“. Budiž, tomu Finanční správa nezabrání.

ky předvyplněná daňová přiznání, ale zároveň nám extrémně pomůže při práci s daty, která má stát z různých zdrojů k dispozici. S novými systémy se výrazně zrychlí a zjednoduší »

» naše analytická činnost, ve které vidím budoucnost správy daní.

Takže zkrátka lépe uvidíte, kdo nezaplatil nebo měl zaplatit víc?

Když budeme mít k dispozici velké datové soubory, které dokážeme efektivně zpracovat, bude z toho velmi dobře vidět jakékoli anomální chování, tedy například že se daňový subjekt chová jinak než zbytek daného trhu. Informace půjde členit podle typu podnikání či lokality tak, aby data byla srovnatelná s konkurencí nebo v čase.

Hezkým příkladem práce s daty jsou dnes již běžné systémy, které odhalí, když si někdo doma uměle vytváří faktury, protože potřebuje navýšit náklady. Podle zastoupení číslic na falešných fakturách lze jednoduše poznat, že údaje nevznikly přirozeně. Na výsledky zpracování velkých datových souborů je radost se dívat. Tady nás zastaralý informační systém opravdu limituje. My bychom se rádi v práci s daty rozletěli do vesmíru, ale pořád se musíme držet při zemi a dělat maximum možného se starým informačním systémem, který pochází z devadesátých let.

Ríkáte, že musíte být ve správě daní přísní například kvůli podvodům s DPH. Bývalá ministryně financí Alena Schillerová ale tvrdí, že byste dokázali vybrat až o 50 miliard korun víc, kdybyste byli skutečně důslední. Je to tak?

Nedávno jsem byla na setkání skupiny V6, což je V4 plus Rakousko a Slovinsko, a ptala jsem se kolegů z Maďarska, jak se jim podařilo srazit takzvaný VAT gap až na 5,8 procenta (rozdíl mezi teoretickým a skutečným výběrem DPH – pozn. red.). A je to za tu cenu, že oni online sledují v principu úplně všechno. Registrační pokladny, které mají v sobě čip, jsou přímo napojené na systémy finanční správy, která je schopná na dálku podnikatelům přestavovat software, aby zabránila promazávání tržeb. Zároveň sleduje, zda pokladna neopustila provozu. Všechny faktury v rámci maďarského trhu jsou vydávány online a odevzdávají se na finanční správu, odkud si je berou odběratelé.

To je systém, který je v České republice absolutně nemyslitelný. Přiznám se, že mě tyhle glosy politiků, které vytrhávají věci z kontextu, mrzí. Paní Schillerová navíc pochází z české Finanční správy a já si myslím, že to, čeho dosáhli kolegové na Finanční správě navzdory omezeným finančním zdrojům, je docela obdi-

Simona Hornochová (50)

- Vystudovala obor finanční podnikání na Ekonomicko-správní fakultě MU v Brně.
- V roce 1996 nastoupila do společnosti Ernst & Young.
- V roce 2014 ji Andrej Babiš jmenoval náměstkyní ministra financí pro oblast daní a cel. Měla na starost zavádění EET a kontrolních hlášení. Na konci roku 2015 z funkce odešla.
- Později působila v advokátní kanceláři Kocián Šolc Balašík.
- Od března letošního roku je generální ředitelkou Finanční správy České republiky.

vuhodné. Já jsem se podílela na vzniku kontrolního hlášení, které nám pomohlo srazit VAT gap z 18 na 11 procent. Je to extrémně vidět a za tím vším je mravenčí a nedoceněná práce lidí na Finanční správě.

Bývalá ministryně financí Schillerová také tvrdí, že se kvůli daňovým únikům musela do Prahy vypravit šéfka evropských žalobců Laura Kovesiová. Přístup našich úřadů k boji s daňovými úniky prý zvolnil natolik, že podvodné řetězce organizované z tuzemska už dokonce ohrožují i výběr daní v sousedních zemích. Co vy na to?

Považuji za naprosto extrémní nezodpovědnost tohle tvrdit. Zmiňované řetězové podvody na DPH jsou většinou organizované přes několik států, často jsou zapojeny tisíce firem. Aktivní boj pracovníků Finanční správy s úniky na české DPH přitom jednoznačně prokazuje každoroční pokles výše VAT gap. Paní Kovesiová zmiňovala situace, při kterých se v České republice žádná daň neztrácí, takže česká Finanční správa nemá sebemenší mandát zasahovat. Paní Kovesiová se patrně snažila mediálním tlakem motivovat české úřady k činnostem, které do našeho státního rozpočtu nic nepřinesou, ale budou chránit rozpočet EU.

Zejména na začátku léta to vypadalo, že v Česku proběhla jakási vlna návratu k hotovosti. V prvním čtvrtletí letošního roku skutečně klesl počet smluv na platební termi-

nály a agentura STEM/MARK v průzkumu zjistila, že oproti loňsku platí letos hotovostí o poznání více lidí. Čím to podle vás je?

Těžko říct, s jakým obdobím se dá aktuální situace srovnávat. Když jsme tady měli covid a proticovidová opatření, lidé nakupovali online, obchodníci si pořizovali terminály, placení v hotovosti bylo označováno za rizikové z hlediska šíření covidové nákazy. Ale teď už se zase vše vrátilo do starých kolejí. Já jsem se samozřejmě taky setkala s tím, že řada podniků teď funguje „cash only“. Budiž, tomu Finanční správa nezabrání. I proto potřebujeme kvalitnější data a propracovanou analytiku. Když jsem se ptala kartových společností, jestli viděly nějaký „zub“ po vypnutí EET, jestli skutečně bylo znatelné snížení objemu bezhotovostních plateb, říkali, že nic takového viditelné nebylo. V celkovém výběru daní to bude patrně spíše zaokrouhlovací chyba. Problém je v tom, že to má symbolickou hodnotu, kterou společnost citlivě vnímá.

Jaký očekáváte letos příjem z takzvané daně z neočekávaných zisků neboli windfall tax?

Postupně ten odhad upřesňujeme podle toho, jak nám přibývají oznámení od daňových subjektů. Některé z nich podaly oznámení v červenci, některé až v září, protože měly posunutý termín pro podání daňového přiznání a Finanční správa tento posun respektovala i pro daň z neočekávaných zisků. A díky tomu vypadly z povinnosti platit zálohy za první tři kvartály. Zároveň Finanční správa, respektive Specializovaný finanční úřad, řešila žádosti o snížení záloh. Stále pracujeme s částkou kolem 40 miliard za letošní rok, ale velmi záleží, s čím daňové subjekty přijdou v poslední, prosincové záloze. Tato daň je živý organismus, který se mění v podstatě ze dne na den.

Jak to vypadá s DPH? Její letošní výběr je nižší, než se plánovalo. Proč?

Je zřejmé z ekonomických predikcí, že očekávání od spotřeby domácností byla znatelně větší. Spotřeba domácností ale poměrně významně klesla a to přirozeně generuje pokles výběru DPH i přes pozitivní vliv inflace. Domácnosti také zvedají úložky v bankách, lidé prostě více spoří. Tohle je bohužel přirozený důsledek aktuální ekonomické situace, stejně jako obav a nejistoty, kterou v lidech vyvolala. Určitě nedetekujeme víc karuselových podvodů nebo jiných velkých podvodů v oblasti DPH. ■

více na e15.cz

/ ZPRÁVY /

Zakladatel Avastu Baudiš staví sanatorium pro závislé. Léčebna za stovky milionů zaručí anonymitu

Ondřej Souček

Hlavní tváře Avastu pokračují v investicích do zdravotnické péče. Před dvěma lety ohlásil záměr vybudovat dětský hospic dlouholetý šéf Avastu Ondřej Vlček, nyní se k němu přidává i spoluzakladatel této softwarové společnosti Pavel Baudiš, který staví odvykací léčebnu. Zdravotnické zařízení, jež dosud unikalo pozornosti médií, vyjde na nižší stovky milionů korun.

Léčebna vzniká v Doubravčicích na Kolínsku a její provoz bude zastřešovat společnost Novus Via. V ní kromě Baudiše působí také investor do nemovitostí Ivan Bubeníček a adiktolog Petr Popov, který bude mít na starosti provoz sanatoria. „Hlavním finančním investorem je Baudiš, který pokryl zhruba čtyři pětiny investičních nákladů. Byznys plán počítá s tím, že si léčebna na sebe vydělá. Návrhnost projektu je zhruba patnáct let,“ přibližuje projekt Bubeníček.

Soukromé zařízení bude léčit pacienty s psychosomatickými problémy způsobenými závislostmi na alkoholu, drogách, lécích a dalších návykových látkách. Celkem nabídne 45 lůžek v samostatných pokojích. Nutnou podmínkou péče však bude, že se klient na léčbu musí přihlásit dobrovolně, nikoli na základě soudního příkazu.

„Lokalitu jsme vybírali dlouho. Klíčové bylo klidné prostředí, blízkost Prahy a dojezdová vzdálenost záchranné služby,“ vypočítává Bubeníček hlavní faktory pro Doubravčice. Hotová už je hrubá stavba, zbývá dokončit interiér a sanatorium vybavit potřebnými zdravotnickými přístroji. Otevření je naplánované na podzim příštího roku.

V Česku je soukromých zdravotnických zařízení s tímto zaměřením zatím jen málo a lůžkovou péči poskytuje jen část z nich.

Soukromé zařízení v obci na Kolínsku nabídne 45 lůžek v samostatných pokojích.

vizualizace Studio 97

Mnoho takových zařízení navíc nabízí jen terapeutickou péči, která nevyžaduje zdravotnický status. „Pozitivní je fakt, že v posledních letech jejich počet roste. Vzhledem k tomu, že soukromá zařízení působí mimo systém veřejného zdravotního pojištění a financování z veřejných zdrojů, však jejich přesný počet neznáme,“ říká vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti Pavla Chomynová.

To potvrzuje i Bubeníček. „V Česku fungují převážně státní sanatoria, která spolupracují se zdravotními pojišťovnami. Soukromých zařízení, která nabízejí nejen ambulantní, ale i lůžkovou zdravotnickou péči, je minimum.“ Oproti státním léčebnám má soukromé zařízení podle Bubeníčka výhodu v tom, že na rozdíl od nich může nabízet nadstandardní péči a zároveň dokáže zaručit stoprocentní anonymitu.

Psychiatrické léčebny ročně evidují 12 až 13 tisíc pacientů léčených pro závislost na

návykových látkách. Z toho přibližně sedm tisíc je závislých na alkoholu a pět tisíc na nelegálních drogách, vyplývá z dat národního monitorovacího střediska.

Podobný nápad jako zakladatelé firmy Novus Via měl i zdravotnický holding Akeso řeckého podnikatele Sotiriase Zavalianise. Minulý týden otevřel centrum duševní rehabilitace Beroun, které stálo více než miliardu korun a disponuje dokonce 200 lůžky.

Pro Baudiše není léčebna první byznysovou zkušeností se zdravotnictvím. V minulosti už investoval do zubních klinik, a to v rámci family office R2G. Ta spravuje jmění zakladatelů Avastu Pavla Baudiše a Eduarda Kučery a také bývalého majitele gumárenské společnosti ČGS Oldřicha Šlemra. Podíl v síti zubních klinik ale nakonec se ztrátou prodali. Trojice Baudiš, Kučera a Šlemr aktuálně vstoupila do tendru na koupi Zásilkovny. Jejich partnerem v této zamýšlené investici je britský fond CVC.

SUBARU
Confidence in Motion

Ridičovy druhé oči
EyeSight
Driver Assist Technology

SUBARU
XV

SYMMETRICAL ALL WHEEL DRIVE

MĚSTSKÝ STYL UNIVERZÁLNÍ SCHOPNOSTI

Jako kompaktní SUV je naše XV jedinečné. Všeestranné na silnici i mimo ni, díky ve standardu dodávanému poctivému pohonu všech kol Symmetrical AWD a vysoké světlé výšce 220 mm vás s přehledem doveze vždy dále... Velkorysý prostor v interiéru komfortní kabiny, vyvýšená poloha sedadel s vynikajícím výhledem z vozu do všech stran zaručují jak pohodlí, tak i příkladnou bezpečnost. EyeSight, váš druhý pár očí hlídá provoz před a kolem auta. A přestože je stavbou vyšší, má XV nízké těžiště a skvělý podvozek k tomu. Zažijte "Made in Japan" na vlastní kůži!

Navštivte nás na dealerstvích, subaru.cz, zazij.subaru.cz a subaru-butik.cz! Vyzkoušejte Subaru při testovací jízdě!

Kombinovaná spotřeba paliva 7,9–8,0 l/100 km, emise CO₂ 180 g/km. Obrázek je pouze ilustrativní.

*Akční nabídka platí od 4. 9. 2023 do 31. 10. 2023 nebo do vyprodání zásob.

[subaru.cze](https://www.facebook.com/subaru.cze) [subarucz](https://www.instagram.com/subarucz) [subarucz](https://twitter.com/subarucz)

SUBARU
FINANCE

SUBARU
ALL-AROUND
SAFETY

Limitovaná
NABÍDKA

SUBARU XV 1.6i-S Comfort+

od **775 000** Kč vč DPH

VOZY SKI ADEM
Sada zimních kol v hodnotě 43 400 Kč ZDARMA*
IHNEDE K DISPOZICI

/ ZPRÁVY /

Místo dluhopisů cáry papíru. Peklo firemních bondů teprve přijde, tvrdí experti

Jaroslav Bukovský

Majitele dluhopisů řady tuzemských firem možná napřesrok čeká velké zklamání. Z více než třiceti miliard korun v příštím roce splatných bondů se jim až pětina peněz nemusí vrátit. V diskuzi pořádané e15 na Twitter Spaces se na tom shodli dluhopisoví experti Jan Topinka z advokátní kanceláře Havel & Partners a zakladatel portálu Dluhopisar.cz Martin Dočekal.

Letos a příští rok vrcholí splacení firemních bondů vydaných v éře levných peněz v letech 2020 až 2021. Spořicí bankovní účty byly tehdy prakticky neúročené, drobní investoři tak masivně ukládali své peníze do firemních dluhopisů, které slibovaly celkem vysoké výnosy. Jenže složitá ekonomická situace mezitím přivedla spoustu firem do existenčních potíží.

Vyřázet klín klínem

„V úpadkovém stavu se v Česku nachází už teď velké množství firem, měřeno podle hodnoty jejich vlastního kapitálu,“ říká expert portálu Dluhopisar.cz Martin Dočekal a dodává, že u některých z nich je tento kapitál vysoce záporný. To znamená, že nejsou životaschopné a fungují pouze díky přílivu nového kapitálu, který se snaží získat i pomocí nově vydávaných dluhopisů.

Jak uvádí studie společnosti Surveilligence, od roku 2013 do třetího čtvrtletí loňského roku skončilo v úpadku bezmála šest desítek dluhopisových emitentů. Pověštinou šlo o společnosti, které vydaly takzvané podlimitní dluhopisy. Jejich objem nepřesahuje jeden milion eur, firmy proto nemusejí předkládat k souhlasu dluhopisový prospekt České národní bance a tyto bondy obvykle ani nenabízejí zavedené distributorské sítě. Martin Dočekal doplňuje, že zkrachovalé fir-

Jen od letošního ledna do srpna se o investorské peníze v Česku utkaly více než dvě stovky emisí dluhopisů.

my tvoří 12 procent emitentů podlimitních bondů.

U nadlimitních dluhopisů v úpadku skončilo jen sedm procent emitentů. „To je nečekaně málo. Zkrachovalo jich vlastně méně, než kolik by říkaly obecné statistiky o úmrtnosti firem,“ říká Dočekal. Upozorňuje však, že data naznačují problém bobtnající „na pozadí“ trhu: „Pravá legrace teprve přijde. Počítám, že u třetiny v příštím roce splatných dluhopisů mohou mít dlužníci vážný problém s jejich úhradou.“

Některé z firem se proto nyní pokoušejí předejít problémům se splacením překotným prodejem dluhopisů nových. Trh firemních bondů se tak letos rozjel do ďábelských otáček. Jen od ledna do srpna se o investorské peníze v Česku utkaly více než dvě stovky emisí dluhopisů. Firmy se s jejich pomocí snaží získat takřka 37 miliard korun.

Více než polovinu nových bondů vydaly tuzemské realitní skupiny. Právě reality patří k oborům, které nejvíce zasáhly vysoké úrokové sazby, pro nové peníze tak potřebují vyrazit za investory jako první. Podle expertů ale ani jejich nabídka není zárukou bezpečí.

„Žádná vlna lepších dluhopisů zatím nepřichází. Co je splatné letos a bude splatné v příštím a následujícím roce, jsou z valné většiny tři- až čtyřleté dluhopisy vydávané

ve zlatých časech let 2020 až 2021,“ upřesňuje Topinka. Úrokové sazby byly tehdy mnohem nižší a emitentům se podařilo prodat velké objemy bondů.

Dnes jsou mnozí z nich ve velkých problémech, a proto se nyní snaží často divoce refinancovat. Před krachem je zčásti chrání pokračující naivita investorů. „A drží je také nekritičtí investoři, kteří přilévají další kapitál, a distributoři, protože mají velké provize. Všichni dohromady navštěvují drahé emitentské večírky,“ komentuje Dočekal.

Zlatou éru střídá nejistota

Výsledkem je, že i ekonomicky velmi vratké firmy stále fungují a sbírají dál peníze. „Takhle problém dál bobtná a zvyšuje potenciální budoucí ztráty,“ upozorňuje Dočekal. „Takže to zbytečně budou namísto menších desítek nebo nižších stovek milionů korun vyšší desítky a vyšší stovky milionů.“

Oba experti připomínají, že získat nový kapitál a zacelit s jeho pomocí díry ve financování je aktuálně podstatně obtížnější než dříve. „V roce 2020 až 2021 měl průměrný dluhopisový kupon nějakých 8,5 procenta. To při úrocích v ekonomice kolem jednoho procenta dávalo 7,5 procenta ‚nadvýnosu‘, což bylo dosti lákavé. A český národ spořivců, kteří měli na kontech půl či jedno procento úroku, na to rád naskočil,“ popisuje Topinka.

Současné emise dluhopisů nabízejí v průměru mezi devíti až deseti procenty. Jenže úrokovou sazbu ČNB už dlouho drží na sedmi procentech, zatímco úroky na spořicích účtech přesahují i šest procent. Výhodnost firemních dluhopisů tak oproti předchozím létům výrazně klesla, a naopak vzrostla rizikovost.

více na e15.cz

Na černých listinách západních penzijních fondů a bank je Allwyn, Sev.en i EPH

Jaroslav Krejčí

Velcí investoři, jako jsou například penzijní fondy, se ve svých portfoliích nejčastěji vyhýbají cenným papírům firem, jejichž podnikání nějakým způsobem negativně dopadá na životní prostředí a způsobuje klimatické změny. Vyplývá to z analýzy, kterou vypracovaly evropské neziskové organizace. V nemilosti finančních institucí jsou také společnosti, které vyrábějí zbraně, cigarety či porušují lidská práva. V databázi, která zahrnuje přes čtyři tisíce firem, figurují i české podnikatelské skupiny.

Vůbec nejčastěji se finanční instituce podle údajů Financial Exclusions Tracker vyhýbají cenným papírům jihokorejské společnosti Poongsan Corporation. Kvůli podnikání, jež souvisí s výrobou kontroverzních zbraní, například kazetové munice, ji má na „černé listině“ 75 investorů včetně bank. Následují americká zbrojařská skupina Northrop Grumman a indický konglomerát Larsen & Toubro. Ta se rovněž zabývá výrobou a obchodem se zbraněmi.

V top 10 nalezneme i další zbrojařské podniky – jihokorejskou LIG Nex1 a americké Lockheed Martin a General Dynamics. Nechybí ani čtveřice tabákových společností, konkrétně jde o British American Tobacco, Philip Morris International, Altria Group a Imperial Brands. „Zveřejnění takových firem je pro investory velmi důležitým způsobem, jak vyvinout tlak na společnosti, které nereagují na požadavky po zvýšení udržitelnosti jejich podnikání. Tento nástroj umožní zesílit kritiku a zvýšit tlak na firmy i investory, aby jednali,“ řekl Jakob König, ESG expert organizace Fair Finance Guide, která se na projektu podílela.

Investoři se podle seznamu Financial Exclusions Tracker často vyhýbají i společnostem, které těží fosilní paliva. V kategorii firem, jejichž podnikání má dopad na životní prostředí a klima, mají investoři nejčastěji na černé listině společnosti Cenovus Energy, Suncor a Exxon Mobil. V kategorii porušo-

4532 společností

je na seznamu firem, jejichž akcie nechtějí zařadit do svých portfolií penzijní společnosti, pojišťovny a banky.

vání lidských práv pak „vedou“ americký provozovatel energetické infrastruktury Energy Transfer, těžařská společnost Vale a největší americká maloobchodní společnost Walmart.

Z hlediska podnikatelských praktik investoři vidí jako nejproblémovější brazilskou potravinářskou skupinu JBS. Její byznys, jehož významnou část tvoří produkce hovězího masa, je spojován s destrukcí deštných pralesů a ekosystémů. Firma je problémová i z hlediska porušování lidských práv a práv zaměstnanců. V souvislosti s odlesňováním Amazonie se mluví i o novodobém otroctví a zabírání půdy původních obyvatel.

V databázi je i Energetický a průmyslový holding (EPH), který ovládají Daniel Křetínský a Patrik Tkáč (spolumajitelé vydavatele e15 – pozn. red.). Investoři jako Danske Bank či nizozemské pojišťovny a penzijní fondy – například Menzis a Pension Fund ING Group – se cenným papírům EPH vyhýbají kvůli byznysu souvisejícímu s fosilními palivy. Ze stejného důvodu je na blacklistu dvou dánských penzijních společností – AkademikerPension a Lærernes Pension – i skupina Seven Energy Pavla Tykače.

Kvůli podnikání v oblasti hazardu se v databázi objevuje i jméno sázkové a loterijské skupiny Allwyn International Karla Komárka. Konkrétně nizozemské pojišťov-

ně CZ Groep se nezamlouvají aktivity australského provozovatele kasin Reef Casino Trust, v němž Allwyn drží podíl přes Casinos Austria. Akcie Reef Casino Trust jsou obchodované na Australian Securities Exchange.

Seznam „problémových“ firem vypracovaly neziskové organizace Friends of the Earth Netherlands, Rainforest Action Network, Environmental Paper Network, Health Funds for a Smokefree Netherlands, Fair Finance International a nizozemská poradenská společnost Profundo.

Do rozsáhlé databáze zařadily společnosti, jejichž cenné papíry, ať už akcie, či dluhopisy, nechtějí mít v portfoliích penzijní fondy, pojišťovny a banky. Databáze zahrnuje 4532 společností a je výsledkem průzkumu mezi 87 finančními institucemi ze 16 zemí, primárně evropských. Je to první podobná databáze sdružující údaje na jednom místě. Dosud bylo potřeba hledat blacklisty na webech jednotlivých finančních institucí.

Tvůrci seznamu doufají, že jeho zveřejnění vyvolá tlak na firmy, aby změnily své chování či podnikatelské praktiky. Kvůli dopadům jejich podnikání na životní prostředí či okolní společnost se může firmám uvedeným na seznamu kvůli menšímu zájmu investorů prodražit financování podnikatelských aktivit. Mohou tak mít motivaci ukončit kontroverzní byznys či snížit negativní dopady svého podnikání na životní prostředí, aby získaly důvěru investorů zpět.

Zejména velcí institucionální investoři v posledních letech při svých investičních rozhodnutích stále více dbají na udržitelnost či společenskou odpovědnost. Důvodem je i to, že investice do firem, které například znečišťují životní prostředí, porušují práva svých zaměstnanců či vyrábějí produkty s negativními dopady na zdraví lidí, jsou spojené s reputačními riziky.

Navíc takové problémové firmy často bývají rizikovější investicí. Mimo jiné proto, že jsou častěji vystaveny hrozbě pokut, soudních sporů či odlivu zákazníků.

/ ANALÝZA /

Boj v Gaze bude pro Izrael riskantní a dlouhý, na tanky Merkava moc spoléhat nemůže

Pavel Otto

Pětatřicet izraelských praporů, které se shromažďují u hranic s palestinským Pásmem Gazy, je pravděpodobně předzvěstí rozsáhlé pozemní operace. Každý z praporů má několik set mužů a žen v uniformách, židovský stát povolal rekordních 300 tisíc záložníků.

Úzký pruh země u Středozemního moře, a především město Gaza zatím čelí úderům ze vzduchu. Bez nasazení pěchoty je však úplné zničení teroristické organizace Hamás, což je cíl, kterého hodlá dosáhnout Izrael, těžko představitelné.

Odborníci předpokládají, že obě strany zaznamenají velké ztráty. Palestínští civilisté by v pouličních bojích zřejmě sloužili Hamásu jako živé štíty, zahynout jich mohou až desetitisíce. Rovněž izraelská armáda může přijít o nebyvale mnoho vojáků a vojaček. Na obávané tanky Merkava nebo obrněné transportéry Namer a Zolda přitom moc spoléhat nemůže. Technologická převaha bude Izraelcům sloužit zejména k předávání informací v reálném čase včetně zaměřování cílů v Gaze.

„Boj ve městě je velmi těžký, a zvlášť v Gaze, kde většina budov je ze železobetonu. Zástavba obecně vytváří překážky pro pozorování ze země i ze vzduchu, ta betonová navíc poskytuje obráncům odolné bojové kryty,“ řekl e15 politický geograf z Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy Jan Kofroň.

Gaza je poměrně velké město s téměř šesti sty tisíci obyvateli rozkládající se na ploše 45 kilometrů čtverečních. Zastavěné je z více než padesáti procent, jsou tam velké volné plochy. „Izrael se připravuje na několik měsíců dlouhou pozemní kampaň v Pásmu Gazy, chce zasadit knokautový úder

Tanky Merkava jsou podle tvrzení Izraelců nejlepší technikou své kategorie na světě.

foto Profimedia.cz

Hamásu,“ řekl serveru The Times of Israel nejmenovaný egyptský činitel v reakci na neúspěšnou snahu Káhiry o uvolnění napětí.

Za velmi podstatný problém považuje Kofroň podzemní tunely, které Palestinci hloubili už v minulosti. Nyní mohou být pod městem Gaza i celým pásmem další desítky kilometrů nových podzemních chodeb s mnoha skladišti zbraní včetně raket, jimiž Hamás od soboty ostřeluje Izrael. „Tunely

a skladiště budou pro Izraelce cílem číslo jedna,“ míní Kofroň.

Izraelské pozemní jednotky se budou opírat o podporu letectva a dělostřelectva. „Budou chtít maximálně degradovat síly Hamásu, ale to jen letecky nepůjde,“ uvedl bývalý velitel Výcvikového centra spojenec-kých sil NATO Pavel Macko.

Proti betonovým budovám a podzemnímu labyrintu musí být nasazena munice s velkou ničivou silou, která má nižší přesnost. „Pokud na invazi dojde, bude velmi těžké udělat ji tak, aby nezahynuly vysoké tisíce a možná i desetitisíce civilistů. Hrozí to zvlášť v případě, kdy protivník nemá snahu hrát fair play, což u Hamásu můžeme vyloučit,“ dodal Kofroň.

Pozemní ofenzivou bude riskovat také Izrael. Přestože má jeho vojsko nad Hamásem drtivou početní i technologickou převahu, právě v bojích v hustě obydlených a za- »

Pod městem Gaza i celým pásmem mohou být desítky kilometrů nových podzemních chodeb s mnoha skladišti zbraní.

Kolová obrněná vozidla Eitan slouží k dopravě pěchoty.

foto Profimedia.cz

» stavěných aglomerací se tyto výhody stírají prakticky na nulu. „Nakonec vyhrájí, ale jejich ztráty mohou jít do tisíců padlých,“ odhaduje expert.

Záleží na tom, jak tvrdá bude obrana Hamásu. Část jeho bojovníků už Izraelci zlikvidovali, teroristická organizace však nadále působí silně a odhodlaně. V průběhu

sobotního útoku na Izrael ukázala i taktické schopnosti. Byla by proto chyba ji podceňovat.

Zároveň nelze vyloučit, že ze severu na židovský stát zaútočí oproti Hamásu mnohem početnější a lépe vyzbrojené militantní hnutí Hizballáh. Zatímco prvně jmenované teroristy podporuje hlavně Katar, Hizballáh sídlící v Libanonu štědrě dotuje materiálně i finančně Írán. Nemalou pomoc dostává rovněž ze Sýrie.

Obrněné transportéry Namer a Zelda

Mezi nejznámější izraelskou techniku patří pásové obrněnce Namer a M113 Zelda a také kolová vozidla Eitan. Hlavním úkolem především prvního z uvedených typů je doprava pěchoty na bojiště v okamžiku, kdy opevnění protivníka prorazí tanky. Namer je těžké opancéřované vozidlo založené na podvozku tanku Merkava Mk. 4, má tedy také z důvodu ochrany posádky motor umístěný v přední části. Ve službě je od roku 2008. Aktuálně má izraelská armáda okolo dvou stovek namerů, do roku 2027 jich má provozovat přes 530. Podle izraelského ministerstva obrany jde o nejlépe chráněný obrněný transportér na světě. Jeho cena činí asi tři miliony dolarů. Jako doplnění k namerům používá izraelská armáda kolová vozidla Eitan, některé technologie mají společné. Oproti bojovým vozidlům pěchoty, jimiž jsou vyzbrojeny státy NATO, nemají srovnatelné izraelské obrněnce kanony ráže 20 nebo 30 milimetrů. Jejich hlavními zbraněmi jsou kulomety ráže 12,7 milimetru nebo granátomety. Slabou ochranu posádky i převáženého pěchotního výsadku mají naopak vozidla M113 Zelda, což jsou vylepšené americké obrněnce, s nimiž poprvé bojovaly motorizované jednotky Spojených států v roce 1962 ve Vietnamu. Pomocí hliníkového pancéřování bylo dosaženo nízké hmotnosti, což výrazně usnadňuje přepravitelnou těchto transportérů vzduchem. Při pouličních bojích v Gaze by se však staly snadným terčem příslušníků Hamásu.

Tanky Merkava

Tvoří páteř Izraelských obranných sil (IDF), jsou jejich hlavními bojovými tanky. Jedna merkava typu Mk. 4 stojí přibližně 4,5 milionu dolarů. Izraelské zbrojovky IMI, Elbit Systém a Soltan dosud v továrně na vojenské základně v Tel ha-Šomeru vyrobily v různých modifikacích téměř dva tisíce těchto obrněnců. Ty nejmodernější mají reaktivní a kompozitové pancéřování z oceli, niklu a dalších materiálů, které podléhají utajení. Hlavní zbraní je 120milimetrový kanon s laserem naváděnými náboji, kterých tank veze 48. Zatím poslední verzí je Mk. 5, jejíž sériová výroba začala loni. Zařazení do výzbroje se očekává letos.

I obávané merkavy, které jsou spolu s americkými tanky Abrams zřejmě nejlepší technikou této kategorie na světě, však mají slabá místa. Jako všechny tanky primárně slouží k prorážení opevněných linií nepřítele, jsou tedy nejodolnější v přední části a z boků. Kvůli ochraně proti minám mají také zesílenou spodní část. Naopak nejzranitelnější jsou při útoku zeshora a zezadu, čehož by mohli využít bojovníci Hamásu při pozemní ofenzivě Izraele v Pásmu Gazy.

„Tanky slouží při bojích ve městě spíše jako palebná podpora. Je snaha je držet relativně dále od ohnisek bojů, hlavní úkol leží na bedrech pěchoty,“ uvedl politický geograf z Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy Jan Kofroň. IDF mají podle dostupných informací ve výzbroji 1570 merkav. Z nich je 360 ve verzi Mk.4 Barak, jsou částečně řízeny umělou inteligencí. Pomocí kamer má posádka dokonale kruhový přehled o okolí a je tak lépe připravena na boj v městské zástavbě. Izraelští konstruktéři kladli velký důraz na ochranu posádky, proto je výkonný diesellový motor netypicky umístěný v přední části vozidla. Tím se zvyšuje odolnost při čelním zásahu. Tank má rovněž systémy pro aktivní vyhledávání a likvidaci blížících se projektilů a protitankových střel.

Rychlé opuštění stanoviště po výstřelu a tím eliminaci odhalení nepřítelem umožňuje více než šedesátitunovému kolosu pohonná jednotka, s níž merkava dosahuje rychlosti až 65 kilometrů v hodině.

Inflace nadále klesá v prostředí utlumené ekonomické aktivity

Várka dat z domácí reálné ekonomiky zveřejněná v tomto měsíci nezbudila příliš optimismu ohledně vyhlášeného oživení tuzemského hospodářství v letošním roce. Po stagnaci v první polovině roku, která následovala po mělké recesi loni, se i třetí čtvrtletí jeví ve znamení pokračujícího nevýrazného výkonu domácí ekonomiky.

Tržby v maloobchodě a službách za červenec a srpen svědčí o slabé spotřebitelské poptávce. Její nízká úroveň tak neponechává prodejům příliš prostoru ke zvyšování cen, což reflektuje i pokračující pokles inflace, zejména její jádrové složky. Ta, respektive její sezonně očištěná meziměsíční dynamika, zůstala v září poblíž dvouprocentního inflačního cíle České národní banky. Lapidárně řečeno, pokud by jádrové ceny meziměsíčně rostly dvanáct měsíců stejným tempem jako v září, tak bychom během jednoho roku dosáhli dvouprocentního cíle.

Pokud by jádrové ceny meziměsíčně rostly dvanáct měsíců stejným tempem jako v září, tak bychom během jednoho roku dosáhli dvouprocentního cíle.

Ani na začátku týdne zveřejněná data z průmyslu za srpen nehovoří o povzbuzujícím výkonu ekonomiky. Meziměsíční růst produkce o 0,2 procenta byl sice pozitivním překvapením vůči analytickému konsenzu, ovšem zdaleka to nestačilo na korekci červnového poklesu o 2,6 procenta. Průmysl, který doposud výrazně přispíval alespoň k udržení ekonomiky nad vodou, respektive zabraňoval jejímu hlubšímu poklesu, již nemusí nabízet ve zbytku letošního roku takovou podporu. Naopak je pravděpodobné, že se průmyslová výroba ve třetím čtvrtletí mezikvartálně snížila. Po nevýrazném srpnovém výsledku jsou vyhlídky pro významné oživení v září mizivé.

V září se nálada průmyslníků zhoršila a producenti aut byli v důsledku obnovení problémů v dodavatelských řetězcích nuceni omezit výrobu. Druhý zmíněný problém se mohl již částečně odrazit v meziměsíčním poklesu produkce aut o 9,1 procenta v srpnu, přičemž zářijové odstávky mohly ještě zintenzivnit.

S ohledem na tento vývoj se tak naděje na dosažení námi očekávaného růstu HDP letos o 0,1 procenta vytrácí. Současné momentum a naladění v ekonomice naopak zvyšují šance na pokles. Příchozí protiinflační signály zároveň zvyšují tlak na snižování sazeb ČNB. Členové bankovní rady ovšem s odkazem na rizika z napjatého trhu práce a nejistoty kolem lednového přecenění zboží a služeb budou zřejmě postupovat jen velmi opatrně. Pozdější začátek snižování sazeb by však mohl vyústit v ještě rychlejší tempo poklesu inflace.

Kevin Tran Nguyen

ekonom Komerční banky

**ŽIVOT S LEPŠÍ
ENERGIÍ
VÁM PŘINÁŠÍ**

epet.

ROPA BRENT

11. 10. 2023

86,75

USD/bbl

0,55 %

ZLATO

11. 10. 2023

1883

USD/oz

0,42 %

BITCOIN

11. 10. 2023

27 117

USD/BTC

-0,94 %

EUR/CZK

11. 10. 2023

24,56

CZK/EUR

0,00 %

Aktuální zprávy z domácího i světového dění přímo ve vašem mobilu

Prolog hypoteční
Zájemci o hypotéku m...
dost možná zaslíbené...
od počátku července n...
tím, jak velkou část...

Zelenskij míří do Prahy
Volodymyr Zelenskij ve čtvrtek přiletí do Prahy. Odpoledne by se měl setkat na Hradě s prezidentem Petrem Pavlem a také s premiérem Petrem Fialou.

Volby vyhrál Petr Pavel
Novým českým prezidentem byl zvolen Petr Pavel. Svou čtvrtou hlavu státu si Češi vybrali v přímé volbě, kde porazil expremiéra Andreje Babiše.

Ranní Check
Ukrajina bude mít snazší cestu do NATO. IBM rozjíždí v Praze centrálu pro AI a kvantové počítače. Premiot Group je v insolvenci.

Požár na Rhodu
Co dělat, pokud jste blízko požáru. Aktuálně je na Rhodu přes 4000 Čechů, evakuace z postižených oblastí se dotkla stovek z nich.

Sledujte REsummit
Začíná velká konference o budoucnosti bydlení, developmentu a financování nemovitostí.

Stahujte mobilní aplikaci e15

EKONOMIKA | BYZNYS | POLITIKA

Evropa financuje palestinský terorismus. Budeme čekat na další masakr?

V červnu 2009 se český exministr zahraničí Jan Kavan (člen ČSSD) společně s tehdejší místopředsedkyní Evropského parlamentu, komunistkou Luisou Morgantiniovou, sešel v Gaze se zástupci palestinského teroristického hnutí Hamás. Kavan pak obhajoval schůzku takto: „Znesváření Palestinci se brzy dohodnou na volbách a budou jejich výsledek respektovat. A Hamás chce mír s Izraelem.“ Stejně hloupá písnička se u některých politických stran, aktivistů, neziskových organizací i části veřejnosti hraje v Evropě v případě Hamásu už třicet let. Poslední odpověď na tyto polblouznivé názory přišla z Blízkého východu v minulých dnech, kdy zločinci z Hamásu kromě jiného zavraždili nevinné mladé lidi na hudebním festivalu v jižním Izraeli. Nepochopitelnou toleranci k Hamásu i k dalším radikálním Palestincům přitom léta doprovází pomoc, která k nim proudí z Evropy.

Pomoc zneužitá k indoktrinaci

Mohutná finanční i jiná pomoc začala k Palestincům proudit zejména po podepsání mírových „Dohod z Osla“, což byla smlouva mezi vládou Izraele a Organizací pro osvobození Palestiny ze září 1993. Od té doby podle odhadů odešlo oficiální cestou ze zemí EU, Norska, Velké Británie a Švýcarska na podporu Palestinců dohromady kolem 15 miliard dolarů. Část těchto peněz, což potvrzují i zprávy Evropského parlamentu, byla zneužitá k indoktrinaci dětí ve školách (například popírání holocaustu), k podpoře rodin teroristů a udržování nedemokratických režimů na palestinských územích. Navíc islamistické a teroristické hnutí Hamás, které od poloviny roku 2007 ovládá palestinské Pásmo Gazy, neuznává Izrael a dál podniká vražedné útoky na sousedy. Bylo by proto logické, aby se ani nepřímo, například přes agentury OSN, nedostalo k penězům z Evropy. Ale tak tomu není.

Velkým problémem je, že mnohé státy EU, některé politické strany i část západní veřejnosti své chování vůči Hamásu podřizují nikoli zločinné povaze jeho vlády, ale cílům

své politiky na Blízkém východě. A ta je často prezentována jako střet chudáků Palestinců a zlých Židů. Je v tom tradiční evropská směs antisemitismu, neznalosti a neukojitelné touhy po vyvažování, které ovšem k ničemu nevede. Zásadní mantrou celoevropské politiky je, že podle rezolucí OSN vzniknou dva samostatné státy (Izrael a Palestina) v hranicích, které ale ve skutečnosti na reálných mapách nenajdete. Nebo že Jeruzalém bude hlavním městem Palestiny. Nic takového ale není reálné. EU přitom není ochotna a schopna udělat revizi svých postojů.

Peníze, které živí ozbrojence

Do toho všeho ještě vstupují další faktory, které poukazují na slabosti Evropy v letitém židovsko-arabském konfliktu. Na starém kontinentu pořád působí představitelé teroristického Hamásu. Jsou ukryti v různých nadacích, školách či v náboženských spolicích. Ví se o tom dlouho, ale nic se s tím nedělá. Jeden příklad za všechny z poslední doby, ovšem takových příkladů jsou za poslední desetiletí stovky. V Nizozemsku byl zatčen 22. června pětadvacetiletý muž a jeho dvaadvacetiletá dcera žijící v Leid-schendamu u Haagu pro podezření z poskytování rozsáhlých finančních prostředků Hamásu. V rozporu se všemi sankcemi (ty byly proti Hamásu přijaty v roce 2003) poslali zatčení této teroristické organizaci 5,4 milionu dolarů, jak uvedlo nizozemské státní zastupitelství. Podle všeho se nejednalo o jejich peníze, ale o finance nějaké státní entity ze zahraničí. Tímto a podobným způsobem odcházejí podle tajných služeb z Evropy do Gazy každý rok odhadem desítky či stovky milionů, které pak mimo dohodnutý a schválený systém humanitární pomoci živí Hamás i jeho ozbrojence.

Evropa kolem Hamásu váhá i na poli institucí. Toto palestinské hnutí provádí teroristické útoky už od první poloviny 90. let a jeho útoky na Izrael byly příčinou několika válek. Co ale dělá Evropa? Léta diskutovala, zda je Hamás skutečně teroristická skupina... Například v září roku 2016 generální

advokátka Soudního dvora Evropské unie Eleanor Sharstonová uvedla, že Hamás měl být vyřazen ze seznamu teroristických organizací, protože vlády členů EU neposkytly dostatečné důkazy o tom, že se Hamás podílí na teroristických útocích. On se přitom sám k těmto útokům hlásil. Jaké důkazy měly členské země ještě poskytnout?

Fantastickým čtením je i text schválený v Evropském parlamentu letos 12. července. Ten je jako vždy kritický k Izraeli, ale některá konstatování na adresu Palestinců (nejenom Hamásu) jsou tak závažná, že posílání dalších peněz z EU nelze nijak logicky odůvodnit.

Volby netřeba, prezident je zrušil

Palestinská správa ztratila legitimitu; vzhledem k tomu, že poslední parlamentní volby se konaly v roce 2006; vzhledem k tomu, že poslední tamní prezidentské volby se konaly v roce 2005; vzhledem k tomu, že parlamentní a prezidentské volby, které se měly konat v květnu 2021, byly zrušeny dekretem prezidenta Abbáse. V říjnu 2022 vydal Abbás dekret o vytvoření Nejvyšší rady soudních orgánů a institucí, kterým podřídil všechny palestinské orgány své kontrole a zrušil poslední pilíř soudní nezávislosti v Palestině. Ženy na palestinských územích čelí diskriminaci a stále mají méně práv než muži, například pokud jde o rozvod, péči o děti a o dědictví; osoby z LGBT komunity čelí obtěžování a diskriminaci. Palestinská správa odmítá odsoudit extremistické organizace a teroristické skupiny působící v regionu a nechce s nimi přerušit styky.

Evropský parlament vyjádřil politování nad problematikým a nenávisným obsahem palestinských školních učebnic a studijních materiálů, který dosud nebyl odstraněn. Většina věcí, které chce EU a Evropský parlament, se ale léta nedějí, Palestinci je prostě ignorují. Přesto posíláme peníze, i z našich daní, dál. Budeme čekat i na další masakr?

Viliam Buchert

šéfredaktor Reflexu

REPORTÁŽ: MLADÍ DOKTOŘI VYRAZILI DO BOJE. OVLIVNÍ TO PÉČI O PACIENTY?

REFLEX

ÚTOK
TERORISTŮ
NA IZRAEL
MĚNÍ
SVĚT

ŽIVOT
NEBO
SMRT

12. října 2023 | 55 Kč | 2,50 € | PŘEDPLATNÉ 42 Kč | SK 2,50 € | WWW.REFLEX.CZ

41

PRÁVĚ V PRODEJI

NA [IKIOSEK.CZ/REFLEX](https://ikiosek.cz/reflex)

/ UZÁVĚRKA JANA NOVOTNÉHO /

„Idealisté“ mizejí z Hradu. Vlivní „praktici“ otvírají dveře byznysu

S třet mezi „idealisty“, nadšenci z volební kampaně Petra Pavla, a „praktiky“ se zkušenostmi z funkcí a úřadů, který v prezidentské kanceláři probíhal prakticky od prvních Pavlových dnů na Hradě, skončil. Idealisté odešli nebo byli odejiti. Hradní škatulata ale mohou mít mnohem zajímavější důsledky než jen to, že na Hradě už zůstali pouze ti, co spolu umějí mluvit.

Šéfkou hradního kabinetu Lindu Jozwiak Kopeckou, vedoucího poradců Tomáše Richtera, hradního právníka Petra Pánka a nakonec i mluvčí a bývalou šéfkou prezidentské komunikace Markétu Řehákovou spojovalo několik věcí. Kromě toho, že všichni s Petrem Pavlem strávili několik důležitých měsíců před jeho zvolením do úřadu, jsou to také lidé, kteří bránili, aby se kancelář prezidenta jakkoli spojovala s velkými byznysmeny. Snažili se držet kurz z kampaně, kterou financovali spíše miliardáři z „nižší ligy“ jako Václav Muchna, Martin Vohánka či Jan Barta. Dary od velkých finančních skupin nebyly vítány, protože jejich vznik byl podle členů Pavlova týmu často spojen s „divokou privatizací“ a také prý ovlivňovaly strategické zájmy státu.

„Lidé, kteří s Petrem Pavlem absolvovali kampaň, nezvládli přechod z jednoho typu práce do druhého. Výkon funkce vyžaduje úplně jiné kompetence než příprava kampaně“, tvrdí jeden z klíčových nových členů prezidentské kanceláře pod podmínkou anonymity. Podle názorů některých praktiků tak byl odchod idealistů nevyhnutelný. Prezident Petr Pavel je sice dlouhou dobu bránil jak na veřejnosti, tak uvnitř kanceláře, a přál si, aby s ním zůstali, ale nakonec proti jejich odchodu nijak zvlášť neprotestoval. Idealisté jsou dezorientovaní a zklamaní, že se za ně prezident v poslední chvíli nepostavil, praktici to

U důležitých rozhodnutí Kolář nechýbí. „Zúčastňuje se klíčových porad,“ potvrdil zdroj z Hradu.

ale vysvětlují tak, že se hlava státu nakonec nechala přesvědčit, že jejich odchod je nutný.

Odlišné představy idealistů a praktiků o činnosti prezidentské kanceláře se střetly právě v otázce kontaktů s byznysem. V Česku bylo dosud dobrým zvykem, že se prezident vídal s podnikateli a bral je s sebou i na zahraniční mise. Hradním idealistům se ale vztahy zejména s velkým byznysem příliš nelíbily. To však kontrastuje se životním příběhem i nastavením „přítele po boku“, jak Petr Pavel nazval svého klíčového poradce a bývalého velvyslance ve Washingtonu a Moskvě Petra Koláře, který dnes pracuje pro americkou advokátní a lobbistickou kancelář Squire Patton Boggs.

Byl to právě Kolář, který Pavla doslova za ruku přivedl do kampaně, ale pak se stal jakoby neviditelným, aby na sebe zbytečně nepoutal pozornost. Po prezidentově boku se objevil až ve volebním štábu, kde oslavoval jeho vítězství tancem s partnerkou, moderátorkou Světlanou Witowskou. A obratem se stal coby poradce součástí hradního týmu. To Kolář de facto instaloval do funkce kancléřky Janu Vohralíkovou, jakkoli ji oficiálně vybral bývalý studentský vůdce, dnes headhunter Jan Bubeník.

O střetu idealistů a praktiků na Hradě svědčí příběh jedné komplikované schůzky. S prezidentem se chtěla setkat hlava skupi-

ny PPF Renata Kellnerová. Jenže na Hradě to oficiálně nebylo možné, a to především kvůli odporu idealistů. Pavel se tak s Kellnerovou potkal v zákulisí představení na Shakespearovských slavnostech, jejichž generálním partnerem je právě skupina PPF. Pro kontext dodejme, že Petr Kolář v minulosti ve skupině pracoval jako ředitel pro zahraniční vztahy.

Na rozdíl od idealistů nevnímá Petr Kolář prezidentovo propojování s byznysem jako problém. A to ani s tím, s nímž má něco společného. To se ukázalo i během nedávného „turné“ po USA. Kolář doprovázel Pavla při prohlídce amerického závodu zbrojařské firmy Colt, která je i díky Kolářovu angažmá od roku 2021 v českých rukou. Podle poslední výroční zprávy je prezidentův poradce členem firemního „výboru pro compliance a etiku“ – a zároveň zastává post předsedy správní rady Nadace rodiny Holečkových, kteří prostřednictvím skupiny Colt CZ americkou továrnu většinově vlastní.

Kolář je dnes na Hradě mocným mužem, přestože na žádných dveřích v tamních spleťných chodbách nevisí oficiální cedulka s jeho jménem. U důležitých rozhodnutí ale nechýbí. „Zúčastňuje se klíčových porad,“ potvrdil zdroj z Hradu. Dění a poměry v prezidentské kanceláři však Kolář podle svých slov nekomentuje. „Protože o nich moc nevím, a hlavně nechci,“ napsal e15. Vlivem na prezidenta a prostřednictvím rázné kancléřky Vohralíkové ale drží v rukou otěže, kterými teď může Hradem posunovat podle potřeby. Zvlášť když už mu nebudou idealisté překážet.

Jan Novotný
zástupce šéfredaktora

e15

KOMERČNÍ SPECIÁL
12. 10. 2023

FIREMNÍ FLOTILA

foto Shutterstock

partner přílohy

Jak budou brzy vypadat firemní vozové parky? Vybírat si nepůjde

Doba, kdy si manažeři firem mohli svobodně vybírat, v jakém firemním autě chtějí jezdit, jakou má mít výbavu a barvu, brzy skončí. Na trhu nových vozů vládne podle expertů nestabilita, výrazné zvýšení cen a nemožnost solidně naplánovat dodávky.

Vít Chalupa

Chčete si do firmy pořídit nová firemní auta? Počítejte s tím, že kvůli situaci na trhu s novými vozidly budete muset být více flexibilní v požadavcích. Jinak se může stát, že dodavatel nebude schopný říci, kdy budou auta k dispozici. „Vzhledem ke značné nestabilitě jak v dodávkách, tak v tenčící se modelové nabídce u vozidel s klasickými spalovacími motory a k čím dál větším regulativním požadavkům ze strany EU, které už balancují na samé hraně faktické realizovatelnosti, bych očekával, že budoucí fleet bude jakýmsi výsledkem chtěního a reálně možného,“ říká Jan Janděčka, jednatel společnosti Fleet Consulting Group poskytující komplexní poradenské a provozní služby nejen v oblasti autoparků.

Na současném stavu se podepsalo bezprecedentní rozkolísání dodavatelských řetězců z doby pandemie koronaviru v letech 2020 až 2022. Výsledkem byl mimořádně nestabilní trh prodeje nových vozidel, výrazné zvýšení cen a téměř nemožnost plánování. Došlo to tak daleko, že zástupci firem zcela měnili plány obměny vozových parků, prodlužovali držení stávajících vozidel či přecházeli k novým dodavatelům, takovým, kteří vůbec byli schopni vozidla v reálně predikovatelném čase dodat.

Do celého odvětví i jeho další možné regulaci navíc určitě zásadně promluví i nastupující čínské automobilky, které si v Evropě každým rokem připsují výrazné procentní navyšování prodeje za současného pronikání dalších nových značek. „Z pohledu firem určitě vyhraje nebo alespoň získá velkou konkurenční výhodu ten, kdo svůj fleet připraví k maximální flexibilitě a nebude striktně vyžadovat vozidla, značky, modely, motorizace, karoserie, na které byl léta zvyklý,“ nastiňuje Janděčka

Autopůjčovny lákají

Za rok 2022 bylo zaregistrováno na „firemní klientelu“ 140 938 vozidel, tedy nejméně za posledních devět let, kdy svaz vede takto podrobnou a rozdělenou sta-

tistiku. Rekordním zůstává rok 2017 s 202 616 registracemi. V posledním předpandemickém roce 2019 to bylo 181 280 registrací. Na podobu firemních vozových parků mají vliv stále trvající dopady pandemie koronaviru z let 2020 až 2022, od února loňského roku se táhnoucí ruská agrese na Ukrajině, na ni navázaný prudký nárůst cen pohonných hmot i jiných energetických komodit a také vysoká inflace.

Podle expertů nyní manažeři firemních flotil vyčkávají na další vývoj situace v ekonomice a světě. Zářijový průzkum poradenské společnosti Ernst & Young

Firemní vozový park v ČR

Počet	Kategorie	Typ
1,329 milionu	M1	osobní s maximálně devíti místy
321 tisíc	N1	nákladní nepřevyšující 3,5 tuny
118 tisíc	O1	přípojná vozidla nepřevyšující 0,75 tuny
109 tisíc	M1G	terénní osobní vozidla
93 tisíc	N3	nákladní převyšující 12 tun
82 tisíc	O4	přípojná vozidla převyšující 10 tun
80 tisíc	L	dvou- a tříkolová vozidla, čtyřkolky
73 tisíc	O2	přípojná vozidla převyšující 0,75 tuny, nepřevyšující 3,5 tuny
72 tisíc	T	traktory
45 tisíc	SS	pracovní stroje s vlastním pohonem pro pracovní činnost, ne přepravní činnost

pramen databáze Merk společnosti Imper CZ

Velkou konkurenční výhodou získá ten, kdo svůj fleet připraví k maximální flexibilitě a nebude striktně vyžadovat vozidla, značky a modely, na které byl léta zvyklý.

» & Young ukázal, že pouze šest procent z 50 oslovených tzv. fleetových manažerů očekává rozšíření stávajícího vozového parku. Zajímavým trendem ale je, že firmy zaměstnávající přes 200 zaměstnanců v roce 2023 stále více spoléhají na služby externích autopůjčoven. Jejich podíl se meziročně zvýšil ze čtyř procent na současných 12 procent.

Z analýzy společnosti EY vyplývá, že 63 procent zaměstnanců používá služební auto alespoň dvakrát až třikrát týdně, 86 procent jejich cest je do vzdálenosti 200 kilometrů. Ovšem stále více zaměstnanců využívá ke služebním cestám jiné způsoby dopravy, nejčastěji veřejnou dopravu. Souvisí to s narůstajícím podílem uvědomění si udržitelnosti a ochrany životního prostředí. „Vozy využívající alternativní pohon – ať už jde o hybridy, či auta na elektřinu, CNG či LPG pohon – si cestu do českých firem zatím jen hledají a momentálně je vlastní přibližně dvě procenta z celkového počtu 137 795 českých firem,“ popisuje Tomáš Berger, generální ředitel společnosti Imper CZ, zabývající se tzv. chytrými daty a disponující databází všech podnikatelských subjektů v ČR.

Benefit, či nikoli?

Odborníci se neshodnou na tom, zda čeští zaměstnanci automobil vyžadují, vidí-li v něm benefit, či nikoli. „Do toho promlouvá i vliv nově nastupující generace zaměstnanců, kteří mají často odlišné priority než starší generace a firemní vozidlo pro ně nepředstavuje vrchol pyramidy. Mnoho z nich už ani firemní auto nepožaduje a preferuje finanční kompenzaci či jiné benefity,“ tvrdí Janděčka. Proti tomu kontruje Petr Knap, expert pro automobilový sektor v EY: „Služební vůz je v Česku považovaný za zásadní zaměstnanecký benefit, takže pohodlí a exkluzivita přístupu vozu budou pro klíčové zaměstnance zachovávané.“

Firemní lamborghini

Mohlo by též záležet na tom, o jaký služební vůz i pro soukromé účely by šlo. V sekci „firemní“ se v registracích nových osobních automobilů za rok 2022 totiž nachází také 110 vozů Ferrari oproti 10 zaregistrovaným soukromým vlastníkům, 13 vozů Aston Martin (pouze jedna soukromá registrace), 59 vozů Bentley (5), 52 vozů Lamborghini (0), 33 vozů Maserati »

Analýza EY

63 procent zaměstnanců používá služební automobil alespoň dvakrát až třikrát týdně, 86 procent jejich cest je do vzdálenosti 200 kilometrů.

Odevzdávejte použité pneumatiky **správně.**

Na sběrných místech Eltma.

Je to jednoduché:

Ojeté pneumatiky můžete odevzdat ke zpětnému odběru na našich sběrných místech po celém Česku. Při sezónním přezouvání jednoduše zanecháte použité pneumatiky ve svém autoservisu, na místě, kde se přirozeně vyskytují, tím pádem nezatížíte sebe ani obec, pneumatiky již budou ve správných rukou. Seznam sběrných míst najdete na webu.

Proč je to důležité:

Prostřednictvím sběrných míst se ojeté pneumatiky dostanou ke správné likvidaci a recyklaci, což přináší významné pozitivní dopady na životní prostředí. Recyklací pneumatik umožníte jejich opětovné využití a tím šetříte planetu. Z recyklovaných pneumatik se dají vyrobit nové produkty, jako jsou gumové dlaždice, podložky, izolační materiály, protihlukové stěny nebo asfaltové směsi pro silnice. Tím se snižuje ekologická zátěž a přispívá ke snížení množství odpadu a ochraně životního prostředí. Recyklace pneumatik je tedy odpovědným způsobem, jak se vypořádat se specifickým druhem odpadu a zachovat zdroje pro budoucí generace.

Je to zdarma:

Zpětný odběr pneumatik je na všech našich odběrných místech zcela **zdarma**. Jsme totiž jedinou státem pověřenou společností pro zpětný odběr pneumatik. Navíc odevzdáním pneumatik na našich sběrných místech přispějete k prevenci vzniku černých skládek a znečištění životního prostředí.

- 1 Najděte si nejbližší pneuservis, prodejnu pneumatik nebo jiné sběrné místo sítě ELTMA. Mapu sběrných míst najdete na našem webu.
- 2 Staré pneumatiky odveďte na sběrné místo.
- 3 Poděkujte si za ochranu životního prostředí.

Naše odběrné místo jednoduše poznáte podle samolepky s logem Eltma.

» (šest), 499 vozů Porsche (61) či 34 vozů Rolls-Royce (tři).

Zcela jasně však mezi firemními automobily dominuje Škoda s celkovými 486 tisíci registrací před Volkswagenem (212 tisíc) a Fordem (120 tisíc). Nejčastěji používanou barvou je bílá (690 tisíc), následuje šedá (533 tisíc) a červená (312 tisíc).

Firemní vozidla v Česku

Česko má v současné době 2 549 905 registrovaných firemních vozidel. A každý rok přibývají desítky, někdy až stovky tisíc nových. Jak je to možné? Nejasná legislativa a sčítání jablek s hruškami. Protože pod pojem firemní vozidlo se do statistik řadí takové, které si „subjekt“ pořídí na IČO.

Pokud si tedy například bagrista ze středočeské obce koupí ke svému podnikání terénní automobil, protože i v zimě jezdí k zakládání staveb, už ho v oficiální databázi Svazu dovozců automobilů vedou v kolonce firemní provozovatel. A pokud vlastní ještě dvě nákladní vozidla, tři bagry, traktor a motocykl (vše pořízené na IČO), disponuje slušným vozovým parkem. A to i podle databáze aplikace Merk společnosti Imper CZ, která ji sestavila z veřejných zdrojů.

Nejasná metodika

Odpověď na otázku, kdo má největší flotilu vozidel v republice, jinak řečeno vozový park, opět naráží na problém metodiky, tedy úhlu pohledu. Možností (roz)řazení je totiž opět několik. Ale žádná ze státních ani jiných institucí nedokáže zpřesnit určení vlastnictví a výpočet metodiky tak, aby to bylo

Česko má v současné době více než 2,5 milionu registrovaných firemních vozidel. A každý rok přibývají desítky, někdy i stovky tisíc nových. Pod pojem firemní vozidlo se do statistik počítá každý vůz, který si „subjekt“ pořídí na IČO.

jasně čitelné a odlišil se skutečný firemní vlastník od „ičaře“, který jen využil legislativu k tomu, aby si nákupem vozidla snížil daňový základ, případně vůz pořídil bez DPH, aniž by ho skutečně využíval ke svému podnikání.

Podle databáze Merku vlastní nejvíc vozidel v zemi firma ŠkoFIN, a to 82 777. Má jich nejvíce zaregistrovaných i jako provozovatel, 36 582. V obou „kolonkách“ následují na předních příčkách další leasingové či úvěrové firmy spojené s finančními institucemi.

Firmy vs. IČO

I z toho vyplývá, že v Česku stále platí, že v jednom balíku pod označením „firemní vozidlo“ tak končí všechny vozy například státního podniku Česká pošta, největší tuzemské automobilky Škoda Auto či stavební společnosti Eurovia, ale i masérky z Opavska, která objíždí zákazníky po blízkém okolí.

Odborníci se shodují, že největší tzv. fleety (bez leasingových, úvěrových a finančních společností) budou spadat pod Českou poštu či ČEZ, případně České dráhy včetně Správy železnic, a mohly by čítat kolem pěti tisíc vozidel.

To potvrzuje Ivo Vysoudil, specialista pro komunikaci a tiskový mluvčí České pošty, který na otázku velikosti vozového parku státního podniku odpovídá: „V současné době čítá vozový park České pošty zhruba 6000 vozidel, jež jsou využívána napříč celou Českou republikou. Aktuálně se jedná o zhruba 60 procent vozidel v kategorii N1, 25 procent v kategorii M1 a cca 15 procent, která tvoří nákladní vozidla.“

INZERCE

NAŠE
PÉČE
VAŠE
RADOST

 **Raiffeisen
LEASING**

Seriózní a osobní přístup k vaší firemní flotile.

 221 511 611

Operativní leasing se službami bez starostí.

www.rl.cz

7 skvělých rad, které nakopnou vaši firmu. Bez nich to nikam nedotáhnete!

Dnešní doba je nejistá. Úspěch nepřijde jen proto, že si ho přejete. Jděte mu naproti. Díky těmto 7 radám váš byznys pořádně pošlape. Co potřebujete vědět?

POZNEJTE SVÉHO NEPŘÍTELE

Představte si podnikání jako šachovou partii, kde je vaším soupeřem váš konkurent. Když odhadnete jeho další tah, jste o krok blíž výhře. Vyhodnoťte, v čem máte navrch a čím se od sebe lišíte. Na tom postavte svou strategii.

NEPŘEHLÍŽEJTE TY NEJDŮLEŽITĚJŠÍ

Hlavním motorem celé firmy jsou vaši zaměstnanci. Pokud jim budete naslouchat a věnovat dostatečnou pozornost, váš byznys pojede jako namazaný stroj. Efektivní spolupráci a kreativitu posílíte pravidelnými školeními a teambuildingy. Dobře motivovaný tým si poradí i se zapeklitými problémy.

LÁSKA ZACHRÁNÍ VÁŠ BYZNYS

Udržovat dobré vztahy se vyplatí taky s dodavateli, distributory a konkurencí. Spolupráce vás zachrání v krizových situacích a taky vám přihraje nové příležitosti. A nezáleží na tom, jestli jste v pravidelném kontaktu s firmami na rohu ulice nebo v zahraničí.

OKOUZLETE SVOU JEDINEČNOSTÍ

Vybudujte si love brand, který se zapíše do srdcí zákazníků. K tomu potřebujete kvalitní marke-

ting. Peníze, které do něj vložíte, se vám v ideálním případě násobně vrátí. Předávejte hodnotné informace a zapůsobte na emoce svých zákazníků. Díky tomu budou motivovanější využít vaše produkty nebo služby.

BUĎTE RYCHLEJŠÍ NEŽ GEPARD

Rychlost je tajemství úspěchu. Ten, kdo s trhem neudrží krok, prohraje. Zajímejte se o nejnovější trendy. Jinak vás konkurence převálcuje.

OPUSŤTE STARÉ ZNÁMÉ PRO NOVÉ

Nabízejte novinky, které zvednou další vlnu zájmu. Dejte svým nápadům štváru, ať už jde o nový produkt nebo službu. Nebraňte se ani automati-

TIP:

Abyste mohli lépe plánovat celkové náklady, zafixujte si korunu k euru se společností Citfin. Tato vychytávka vám klidně ušetří i statisíce korun.

zovaným systémům, které udělají půl práce za vás. Čas využijte k vymýšlení kreativních nápadů.

DĚLEJTE CHYTRÁ ROZHODNUTÍ, DÍKY KTERÝM UŠETŘÍTE

Stabilitu vaší firmy můžou narušit měnové výkyvy. V dnešní době se předpokládá, že koruna oslabí. Dovážející malé a střední firmy ponesou celou váhu slábnoucí koruny. Prakticky jediným řešením pro vývozce i dovozce je zajistit si kurz koruny forwardem. Pokud objednáte zboží dnes s dodávkou za půl roku, můžete se spolehnout na kurz, který jste si sjednali na začátku. Díky tomu si lépe naplánujete své výdaje a nepřekvapí vás výkyvy trhu.

Věděli jste, že...

v rámci obchodování se zahraničními firmami se fixací kurzu koruny chráníte před finančními ztrátami? S partnerem, jako je Citfin, získáváte jistotu, i když je trh v pohybu. Odborníci radí zafixovat aspoň polovinu příjmů nebo výdajů v cizí měně.

Chcete svou firmu připravit na každou situaci?

Spolehněte se na zkušeného partnera, jako je Citfin, a udržte svou firmu na pevných základech.

Předplacený servis auta ušetří peníze i starosti, nyní až s 50% slevou!

Pokud patříte mezi ty, kdo při cestě do servisu počítají, na kolik je návštěva tentokrát asi vyjde, zpozorněte. Volkswagen Financial Services nabízí službu předplacených servisních prohlídek, které vám ušetří spoustu peněz i starostí.

Funguje to jednoduše. Online objednáte přesný počet prohlídek a dál už se o nic nestaráte. „Při servisu vám specialista nejen zkontroluje vůz, ale také doplní, vymění a opraví vše potřebné tak, aby bylo vaše auto v té nejlepší kondici,“ říká Jana Hrušková, vedoucí oddělení produktu ve společnosti Volkswagen Financial Services.

Předplacené servisní prohlídky si můžete domluvit online u Volkswagen Financial Services na nové i ojeté vozy značek Volkswagen, Audi, Škoda, SEAT, CUPRA a Volkswagen Užitkové vozy. Stačí je objednat při koupi nového vozu nebo do roka od první registrace vozu ojetého. Můžete si vybrat, jestli

chcete službu na 3, nebo 5 let. „Servisní prohlídka kryje náklady na pravidelnou údržbu předepsanou výrobcem a v její ceně je zahrnuta jak práce, tak i materiál. Její součástí je základní a rozšířená prohlídka vozu, výměna motorového oleje, olejového filtru a zátky, vzduchového filtru, pylového či prachového filtru,

zapalovacích svíček, palivového filtru a brzdové kapaliny, drobný pomocný materiál a prodloužení záruky mobility do dalšího termínu pravidelné prohlídky. Zákazník si však do servisu může zajet také pro

Zní to dobře? Tak neváhejte a podívejte se na **web Volkswagen Financial Services**, kde najdete všechny detaily o cenách, podmínkách a objednání!

případné doplnění motorového oleje mezi servisními intervaly,“ přibližuje rozsah služby Jana Hrušková.

Předplacený servis ušetří až třetinu nákladů v porovnání s běžným servisem. A navíc se nemusíte bát inflace nebo růstu cen za práci či díly. „Pokud si zákazník předem objedná dvě prohlídky bez omezení ujetých kilometrů např. pro Volkswagen Polo, může se rozhodnout, zda celkovou cenu 15 702 Kč uhradí jednorázově, nebo si ji rozloží do měsíčních splátek bez navýšení, které v tomto případě začínají již od 198 Kč. V obou případech zná cenu za pravidelný servis dopředu a nemusí se obávat nečekaných výdajů na údržbu svého vozu,“ vysvětluje Jana Hrušková.

VOLKSWAGEN
FINANCIAL SERVICES
KLÍČ K MOBILITĚ

FIREMNÍ
VOZY

Poskládáme to za vás

Při financování vozového parku
se spolehněte na opravdové specialisty.

Šetříme váš čas
i peníze

Financování vozů
všech značek

30 let stabilního
partnerství

vwfs.cz/firemni-vozy

/vwfscz

Počet nehod na elektrokoloběžkách je proti těm normálním dvojnásobný, říká Aleš Zethner z Kooperativy

Nový zákon o povinném ručení přinese brzy povinnost pojišťovat i část elektrokoloběžek. Sjednat si povinné ručení budou muset provozovatelé elektrokoloběžek, jejichž konstrukční rychlost je vyšší než 25 kilometrů za hodinu, případně jedou rychleji než 14 kilometrů za hodinu a váží více než 25 kilogramů. „I když provozovatelé budou jezdit na koloběžkách pomalejších a lehčích, doporučuji jim sjednat si alespoň obvyklé pojištění občanské odpovědnosti. Počet nehod na elektrokoloběžkách je totiž proti těm obyčejným zhruba dvojnásobný. A leckdy může dojít i ke škodě na majetku či zdraví někoho jiného,“ doporučuje ředitel pojištění vozidel v Kooperativě Aleš Zethner.

Roman Pospíšil

Povinné ručení pro elektrokoloběžky je jen jedna novinka. Jaké další změny přináší nový zákon o povinném ručení českým motoristům?

Změn, výhod, ale i povinností je několik. Zjednodušení přináší řidičům nový zákon u takzvaných zelených karet, které nebudou muset mít ve vozidle, a to ani v elektronické podobě. Pojišťovny totiž budou všechny smlouvy povinného ručení online nahrávat do databáze České kanceláře pojistitelů. Zde si bude moci policie nebo dopravní inspektoráty ověřit platnost pojištění. Tato novinka platí jen pro Českou republiku, při cestách do zahraničí budou motoristé stále »

foto MBA

Aleš Zethner (45)

Ředitel Úseku pojištění motorových vozidel v pojišťovně Kooperativa

Kolem aut se pohybuje celý svůj profesní život. Začínal ve výrobním závodě, který dodával náhradní díly světovým automobilkám, několik let strávil v jednom z největších distributorů náhradních dílů v ČR. Poté se přesunul do finančního sektoru, kde prošel několika manažerskými pozicemi v leasingových společnostech, aby v roce 2012 zakotvil v pojišťovně Kooperativa. V Kooperativě řídil nejprve distribuční kanál autoprodejců a v roce 2019 se stal ředitelem Úseku pojištění motorových vozidel. Na této pozici je odpovědný za vývoj produktu autopojištění a jeho profitabilitu.

Je absolventem Právnické fakulty Univerzity Karlovy, Provozně-ekonomické fakulty České zemědělské univerzity a mezinárodního programu MBA.

Aleš Zethner je ženatý a má tři děti. Kromě zaměstnání se věnuje svým koníčkům – starým automobilům a motorkám.

Nový zákon zvyšuje základní pojistné limity na 50 milionů korun na újmu na zdraví nebo smrti a 50 milionů na majetkovou škodu.

» zelenou kartu potřebovat. Pojišťovny ji tedy budou v elektronické podobě i nadále vystavovat.

Vylepší se také pojišťná ochrana. Nový zákon totiž zvyšuje základní pojistné limity na 50 milionů korun na újmu na zdraví nebo smrti a 50 milionů na majetkovou škodu. Stávající limity 35 a 35 milionů jsou totiž v mnoha případech nedostačující. Zvýšení limitů by mělo postačovat pro úhradu většiny škod, které jsou způsobeny dopravními nehodami, takže vyšší jistotu budou mít klienti a lepší ochranu pak poškození.

Zároveň přibude i jedna povinnost; nově si budou muset sjednat povinné ručení i majitelé motorových vozidel, která mají konstrukční rychlost vyšší než 25 kilometrů za hodinu nebo konstrukční rychlost vyšší než 14 kilometrů za hodinu a hmotnost větší než 25 kilogramů, tedy například elektrokoloběžky nebo malotraktory. Povinné ručení nemusejí mít například zahradní traktory, jež nevyjedou na veřejnou komunikaci, nebo elektrokola, u kterých není obecně elektromotor pokládán za hlavní zdroj pohybu.

Jaké novinky související s novým zákonem přináší svým klientům Kooperativa?

Pro novou skupinu elektrokoloběžek a dalších drobných vozidel nabídneme povinné ručení s balíčkem asistenčních služeb, které klientům poskytne kompletní ochranu při jejich užívání. Identifikátorem bude výrobní nebo sériové číslo. Sazby se zpočátku budou pohybovat na podobné úrovni jako u malých motocyklů, protože očekáváme, že rizikovost v těchto kategoriích bude podobná. V průběhu času, na základě reálných dat, zohledníme skutečnou rizikovost nových kategorií a přizpůsobíme tomu i sazby pojistného.

Na co by si motoristé a uživatelé elektrokoloběžek měli podle vás dát s novým zákonem pozor? Co byste jim doporučil?

V souvislosti se zavedením nové kategorie vozidel, u které nový zákon bude vyžadovat sjednání povinného ručení, si budou muset ověřit, jestli jejich elektrokoloběžka nebo zahradní traktor do této nové kategorie spadají, a následně je pojistit. Důležité jsou, jak jsem již uvedl, dva parametry, rychlost a hmotnost. Pokud si nebudou jisti, že jejich vozidlo spadá do nové kategorie, mohou se na nás obrátit a my jim pomůžeme s jeho určením. Zároveň i majitelům elektrokol nebo elektrokoloběžek, na které se nový zákon nebude vztahovat, doporučujeme sjednat alespoň pojištění odpovědnosti v běžném občanském životě, z něhož je možné uhradit škody, které jejich užíváním způsobí někomu jinému. Řešili jsme už několik nehodových situací, kdy jezdec na elektrokole způsobil poškozenému vážné zranění a škoda dosáhla výše několika milionů korun. Tu by

musel, pokud by neměl sjednáno pojištění, uhradit sám viník.

Jaké sledujete tuzemské trendy v oblasti povinného ručení? Dochází ke zvyšování pojistných limitů?

Již několik let se v Kooperativě snažíme motoristy motivovat ke sjednání vyšších limitů povinného ručení. Od limitu 70 milionů na zdraví a 70 milionů na majetek jim přibalíme úrazové pojištění řidiče. Při sjednání povinného ručení s limity 100 a 100 milionů a vyššími pak získají automaticky i přímou likvidaci v ceně. Takže když je náš klient poškozen při dopravní nehodě způsobené jiným vozidlem, nemusí nic složité řešit s pojišťovnou viníka. Obrátí se na Kooperativu a my za něj celou škodu vyřešíme. Již dnes tak má tedy většina našich klientů ve svém povinném ručení vyšší než zákonem stanovené limity. Navýšení na 50 a 50 milionů tedy čeká jen asi 11 procent smluv, které spravujeme. U nich limity navýšíme automaticky k výročnímu datu smlouvy, klienti nebudou muset nikde žádat ani nikam chodit.

Za sjednání povinného ručení bude mít nyní odpovědnost provozovatel vozidla. Co to pro klienty v reálu znamená?

Dosud platilo, že za sjednání pojištění byl odpovědný vlastník vozidla. Přenesení této povinnosti na provozovatele vozidla je poměrně zásadní změnou s dopadem zejména na případy, kdy v souvislosti s nepojištěným vozidlem nastoupí sankce vůči odpovědné osobě. V případě, že je provozovatel zapsaný v technickém průkazu, je odpovědnost jasnější. Zákon ale připouští pověření provozovatele i na základě písemné dohody. Proto s ohledem na právní jistotu doporučujeme, aby kromě písemného pověření proběhl i zápis a případně i výmaz provozovatele do průkazu tak, aby osoba odpovědná za uzavření pojištění byla určena najisto.

Jak se vyvíjejí tuzemské statistiky nehodovosti elektrických koloběžek?

Statistiky ukazují, že nehody elektrokoloběžek jsou stále častější a mohou způsobit závažné škody na majetku a zdraví. Podle průzkumu, který v roce 2022 realizovala Česká asociace pojišťoven, je počet všech nehod na kolech poměrně stabilní a pohybuje se okolo 3800 za rok. U koloběžek ale za posledních pět let vzrostl desetkrát. A zatímco v případě cyklistů tvoří elektronehody asi 13 procent všech nehod na kolech, počet nehod na elektrokoloběžkách je více než dvojnásobný oproti těm na běžných koloběžkách. Meziroční růst v segmentu elektrokoloběžek v roce 2022 činil 68 procent, u klasických koloběžek 28 procent. ■

Elektrokolaři povinné ručení nepotřebují

I když na svém elektrokole dokážete vyvinout větší rychlost než 25 kilometrů za hodinu, povinné ručení nově mít nemusíte. U elektrokola totiž zákon nevnímá elektromotor jako hlavní zdroj pohybu.

e15 magazín

VELKÝ INVESTIČNÍ MANUÁL

objednávejte na
www.ikiosek.cz/e15magazin

